

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců Mgr. Aleše Roztočila a JUDr. Hynka Baňoucha ve věci žalobce: **D. B.**, zast. JUDr. Zdeňkou Jedličkovou, advokátkou se sídlem Pekařská 389/21, Brno, proti žalovanému: **Krajský úřad Kraje Vysočina**, se sídlem Žižkova 1882/57, Jihlava, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 22. 5. 2013, č. j. 41 A 39/2012 – 44,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků řízení **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í

I. Předcházející řízení a obsah kasační stížnosti

[1] Rozhodnutím žalovaného ze dne 30. 8. 2012 č. j. KUJI 57994/2012 (dále jen „napadené rozhodnutí“), bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí Magistrátu města Jihlavy ze dne 20. 2. 2012, č. j. 21433/2012/MMJ, jímž byl žalobce uznán vinným spácháním přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích dle ustanovení § 11 odst. 1 písm. b) a c) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“), a dle ustanovení § 18 odst. 3 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“), kterého se žalobce dopustil jako řidič dne 11. 9. 2011 na dálnici, kdy řídil osobní motorové vozidlo nedovolenou rychlostí (po odečtení odchylky měřicího zařízení překročil nejvýše

dovolenou rychlost 130 km/h nejméně o 60 km/h), za což mu byla uložena pokuta ve výši 8.000,- Kč a zákaz řízení motorových vozidel na dobu 6 měsíců ode dne nabytí právní moci rozhodnutí. Žalovaný neshledal vady v průběhu řízení před orgánem prvního stupně, které namítal žalobce. Žalobci bylo oznámeno zahájení správního řízení dne 3. 11. 2011 a zároveň byl předvolán k ústnímu jednání na 6. 12. 2011, z něhož se omluvil podáním doručeným dne 5. 12. 2011, v němž doložil pracovní neschopnost a požádal o postoupení věci z Jihlavy do Brna. Správní orgán předvolal dne 20. 12. 2011 žalobce k ústnímu jednání na den 11. 1. 2012, z něhož se omluvil podáním doručeným dne 9. 1. 2012, což doložil kopií rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti. Proto byl žalobce dne 19. 1. 2012 předvolán k jednání nařízenému na den 31. 1. 2012, k němuž zaslal omluvu doručenou dne 30. 1. 2012, doloženou stejným potvrzením o pracovní neschopnosti. Ve stejný den bylo žalobci oznámeno, že stížnost proti rozhodnutí o nepostoupení věci nebyla shledána důvodnou. Dne 31. 1. 2012 správní orgán I. stupně předvolal žalobce na 20. 2. 2012, ale i z tohoto jednání se stěžovatel omluvil přípisem doručeným dne 20. 2. 2012, a podloženým kopií stejného potvrzení o pracovní neschopnosti vystaveného dne 4. 1. 2012. Tuto omluvu již správní orgán neakceptoval a přestupek projednal v nepřítomnosti žalobce. Žalovaný dovedl z žalobcových omluv jejich účelovost, neboť se omlouval vždy těsně před ústním jednáním, a ani se nesnažil domluvit jiný termín, jen se pasivně omlouval. V potvrzení o pracovní neschopnosti byla uvedena adresa, na níž se měl žalobce zdržovat v době své chronické nemoci, avšak na této adrese nebyl opakovaně doručovatelem zastižován (24. 1. a 1. 2. 2012). Ve věci samé žalovaný dospěl k závěru, že podklady pro uznání žalobce vinným ze spáchání předmětného přestupku jsou dostatečné.

[2] Žalobce proti napadenému rozhodnutí brojil žalobou ze dne 19. 9. 2012, v níž namítal porušení čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod (dále „Listina“), neboť bylo porušeno jeho právo na projednání věci v jeho přítomnosti; omluvy účelové nebyly a nesprávně nebylo vyhověno žádosti o postoupení věci. Dále namítal nepřezkoumatelnost rozhodnutí žalovaného, jakož i vady v dokazování (nebyli vyslechnuti policisté zjistivší stíhané jednání atd.). Řádně nebyl zdůvodněn závěr o naplnění subjektivní stránky, stejně jako závěr o výši uloženého trestu. Žalovaný se k žalobě vyjádřil s tím, že je nedůvodná a navrhl její zamítnutí

[3] Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 22. 5. 2013, č. j. 41 A 39/2012 – 44, žalobu jako nedůvodnou zamítl. V odůvodnění uvedl, že nesdílí závěr žalobce o řádnosti a včasnosti omluvy. Žalobce se celkem třikrát omluvil na základě stejné neschopenky vystavené dne 4. 1. 2012, na níž není uvedena ani jedna kontrola. Poslední dvě omluvy dokládají, že jde o pouhé taktizování žalobce, tedy o prodlužování doby, ve které může být přestupek projednán, kdy ani po půl roce není zřejmé, o jakou diagnózu se jedná a kdy bude neschopnost ukončena. Soud rovněž upozornil, že žalobce nebyl zastižován doručovatelem, pošta byla dosílána, ačkoli žalobce neměl vycházky a podle jím předloženého potvrzení o pracovní neschopnosti se měl zdržovat na adrese, na níž byl obeslán. Jako taktizování byla posouzena i žádost o postoupení věci, s ohledem na tvrzenou pracovní neschopnost bez možnosti vycházek. O taktizování svědčil podle krajského soudu i fakt, že omluvy byly doručeny vždy těsně před jednáním. Krajský soud odkazem na právní názor zdejšího soudu z rozsudku ze dne 10. 10. 2012, č. j. 1 As 116/2012 – 55, (citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná z www.nssoud.cz), dospěl k závěru, že žalobce nemohl spoléhat na to, že jednání bude stále odročováno a náležitě nestřežil svá práva, když spoléhal na stále stejnou neschopenku,

pokračování

z níž se nedaly vyčíst další údaje, a jinak přitom se správním orgánem nekomunikoval. Soud na základě spisu Policie ČR konstatoval, že žalobce byl jednoznačně ztotožněn jako přestupce, který se dopustil stíhaného jednání (str. 21 odst. 2, str. 22 odst. 2 napadeného rozsudku), přičemž přestupek byl spáchán úmyslně. Dále odkázal na odůvodnění správních rozhodnutí a žalobu jako nedůvodnou zamítl.

[4] Proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 22. 5. 2013, č. j. 41 A 39/2012 – 44, podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost, v níž uvedl, že ji podává jednak pro nesprávné posouzení právní otázky soudem [§ 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2012 Sb., soudního řádu správního ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)], jakož i pro vadu řízení spočívající v tom, že skutková podstata z níž správní orgán vycházel nemá oporu ve spise, je s ním v rozporu a při zjišťování skutkové podstaty byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit jeho zákonnost [§ 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.] a rozhodnutí krajského soudu je též nepřezkoumatelné [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.].

[5] Nesprávné právní posouzení omluv z ústních jednání [§ 74 odst. 1 zákona o přestupcích] spatřoval stěžovatel v tom, že omluvy byly včasné a důvodné, přesto ústní jednání proběhlo bez stěžovatelovy účasti. Doklad o pracovní neschopnosti dostatečně označoval stav pacienta a takový doklad je vždy soudy akceptován. Účast stěžovatele byla nemožná jak ze zdravotního hlediska, tak z hlediska právního (dle ust. § 56 odst. 2 zákona č. 186/2006 Sb. měl povinnost zdržovat se v místě pobytu a dodržovat zákaz vycházek). Stěžovatel nebyl v pracovní neschopnosti šest měsíců, nýbrž 3 měsíce, a rozhodnutí soudu je zde zmatečné. K uplynutí prekluzivní lhůty zbývalo 7 měsíců, což je dostatečná doba; úvaha o účelovosti omluv je proto neopodstatněná. Skutečnost, že poštu nepřebíral, resp. mu byla dosílána na jinou adresu, nežli na adresu trvalého bydliště nelze předjímat jako doklad obstrukčního jednání stěžovatele, neboť měl od 3. 12. 2011 stanoveného zmocnění právě pro doručování, což mu nelze přikládat k tíži. Činil tak z procesní opatrnosti, vzhledem ke svému zdravotnímu stavu. Závěr krajského soudu, který aproboval závěry žalovaného, se opírá o hypotetickou konstrukci, založenou na subjektivně získaných a neopodstatněných domněnkách, což působí i jeho nepřezkoumatelnost. Lepší rychlejší a efektivní komunikaci chtěl stěžovatel zajistit postoupením věci blíže k místu bydliště, kdy tak učinil na základě aktuálního zdravotního stavu, jehož vývoj nemohl předjímat. Soud podle stěžovatele hodnotil situaci subjektivně a jeho rozhodnutí je poznamenáno libovůlí.

[6] Stěžovatel odkázal na rozsudek zdejšího soudu ze dne 12. 3. 2009, č. j. 7 As 9/2009 - 66, podle něhož, v případě důvodné pochybnosti o omluvě, měl správní orgán pochybnost odstranit dokazováním. Není rozhodné, že citované rozhodnutí uvádí, že jeden a týž důvod omluvy nemusí být dostatečný pro opakované přeložení ústního jednání, jak zdůraznil žalovaný, protože primární význam citovaného rozsudku spočívá v tom, že podobnou pochybnost je třeba vykládat ve prospěch obviněného. Stěžovatel důvodně předpokládal, že i třetí omluva bude akceptována (rozsudek zdejšího soudu ze dne 30. 5. 2008, č. j. 2 As 16/2008 - 45). Stěžovatel dále odkázal na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 30. 4. 2001, sp. zn. 20 Cdo 2056/2000, podle něhož je možno učinit závěr o tom, že omluva z jednání není důvodná jen na základě dostatečných podkladů pro závěr, že nemoc žalovanému v účasti nebrání [výklad k § 153b zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád v platném znění, (dále „o. s. ř.“)]. Krajský soud sice odkázal na rozsudek zdejšího soudu ze dne 10. 10. 2012, č. j. 1 As 116/2012 - 25, ten je v však v protikladu s výše citovanými

rozhodnutími Nejvyššího soudu a Nejvyššího správního soudu a postrádá skutkovou totožnost s případem stěžovatele, a proto jej na jeho věc nelze aplikovat.

[7] Nedostatečné zjištění skutkového stavu věci spatřoval stěžovatel v tom, že nebyl proveden výslech zasahujících policistů a úřední záznam sám neobstojí (rozsudek NSS ze dne 22. 1. 2009, č. j. 1 As 96/2008 - 115). Stěžovatel již v odvolání namítal, že nebyl řidičem policisty zastaveného vozidla a zjevně omylem byl jimi označen za přestupce. Správní orgány se opřely o jednostranný důkaz vyhotovený Policií ČR a vycházely i z úředního záznamu, s nímž se spokojily, ačkoli bylo třeba shromáždit další důkazní prostředky. Stěžovatel oznámení o přestupku nepodepsal a toto oznámení nemá potřebnou vypovídací potenci; mohlo být domněle sepsáno až na Policii, protože všechny údaje jsou zjistitelné z registrů. Správní orgány ignorovaly zásadu v pochybnostech ve prospěch údajného přestupce. Uvedl-li krajský soud, že stěžovatel se ani nevyjádřil na tiskopis Oznámení o přestupku, pak stěžovatel oponoval, že jako osoba neznalá práva nepovažoval vyjádření na předepsaný tiskopis za relevantní a pokud by věděl, že vyjádření na místě samém bude mít takový vliv na posuzovanou věc, bezpochyby by tak učinil. Výslech policistů byl klíčový z hlediska možné záměny osoby řidiče, posouzení, zda byl měřič správně nastaven, kalibrován a udržován, popřípadě zda byla naplněna jak formální, tak materiální stránka přestupku, tj. zda byl na dálnici provoz či nikoli, zda tedy bylo alespoň předpokládané riziko, že by stěžovatel mohl někoho svým jednáním ohrozit či omezit. S těmito skutečnostmi se soud přezkoumatelně nevypořádal.

[8] I subjektivní stránka přestupku měla být předmětem dokazování, stejně jako materiální stránka (stěžovatel odkázal na rozsudky zdejšího soudu ze dne 7. 8. 2008, č. j. 1 As 56/2008 - 55 a ze dne 10. 1. 2013 č. j. 8 As 34/2012 - 35). Správní orgán prvního stupně tuto stránku nijak nevymezil, odvolací orgán k tomu konstatoval, že je dovoditelné, že správní orgán prvního stupně nahlížel na přestupek jako by byl spáchán z nedbalosti, avšak krajský soud nakonec konstatoval, že byl spáchán úmyslně, což je hodnocení zmatečné až nicotné a svědčící o libovůli. Krajský soud se nevypořádal s námitkou, že správní orgán prvního stupně subjektivní stránku zcela nevymezil. Proto je rozsudek nepřezkoumatelný. Není ani seznatelné, z jakých podkladů je dovozováno naplnění znaku zavinění, který uvedené orgány posuzují různě.

[9] Nepřezkoumatelnost všech vydaných rozhodnutí je dle stěžovatele dána tím, že z odůvodnění nelze zjistit myšlenkový proces, jímž správní orgány a soud dospěly k závěru o naplnění znaku protiprávnosti jednání (zde odkázal na rozhodnutí zdejšího soudu ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52). Tím je porušeno i právo na spravedlivý proces [čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod]. Bylo totiž třeba bezpečně zjistit, že to byl stěžovatel, kdož řídil vozidlo a dopustil se přestupku, jakož i uvést, z jakých důkazů tyto skutečnosti vyplývají, přičemž zde chybí předestření myšlenkového procesu správních orgánů v této otázce. Nepřezkoumatelně byla odůvodněna i výše uložené sankce (zde stěžovatel odkázal na rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 31. 1. 2008, č. j. 57 Ca 14/2007 - 81, jakož i na rozsudek zdejšího soudu ze dne 13. 12. 2004, č. j. 7 As 43/2004 - 51). Žalovaný pak pochybil i v tom, že rozšířil předmět řízení a dokazování v rozporu s ust. § 89 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), neboť dodatečně vymezil absentující a nehodnocené znaky skutkové podstaty a doplnil i myšlenkový proces a hodnocení důkazů, čímž postupoval „contra lege“ a překročil „meze správního uvážení

pokračování

svěřené mu ust. § 89 odst. 2 správního řádu“. Obdobného pochybení se dopustil i krajský soud.

[10] Žalovaný ve svém vyjádření navrhl zamítnutí kasační stížnosti, neboť považuje rozsudek krajského soudu za správný a ztotožňuje se s ním. Stěžovatel jen opakuje své dřívější námitky, které krajský soud náležitě vypořádal a neuvádí žádné skutečnosti svědčící o nezákonném a nesprávném postupu správních orgánů v projednávané věci.

II. Posouzení kasační stížnosti

[11] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatel je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátem. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s ustanovením § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

[12] Stěžovatel v kasační stížnosti výslovně uvedl důvody uvedené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

[13] Podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. lze kasační stížnost podat pouze z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení by muselo spočívat v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní předpis, popř. je sice aplikován správný právní předpis, ale tento je nesprávně vyložen.

[14] Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. lze kasační stížnost podat pouze z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

[15] Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) lze kasační stížnost podat pouze z důvodu tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

[16] Kasační stížnost není důvodná.

[17] Stěžovatel namítal, že správní orgán prvního stupně jednal v jeho nepřítomnosti, ačkoli k tomu nebyly splněny zákonné podmínky stanovené v § 74 odst. 1 zákona o přestupcích, a soud tuto otázku nesprávně právně posoudil. Nejvyšší správní soud při svém posouzení vycházel z obsahu správního spisu, z něhož zjistil, že stěžovatel dne 3. 11. 2011 převzal oznámení o zahájení správního řízení o přestupku a předvolání k ústnímu jednání na den 6. 12. 2011. Podáním odevzdaným k poštovní přepravě dne 2. 12. 2011 (pátek) a doručeným dne 5. 12. 2011 se stěžovatel z ústního jednání omluvil ze zdravotních důvodů

„doložených v příloze“ a požádal o postoupení věci správnímu orgánu v místě svého bydliště. Přiložil rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti ze dne 29. 11. 2011, B 2530849, podle něhož byl od téhož dne práce neschopen. Současně doložil plnou moc zmocněnkyně k přejímání písemností. V omluvě stěžovatel uvedl, že je bytem v ulici R. č. 19 v B. a stejné místo pobytu bylo uvedeno i na potvrzení o pracovní neschopnosti. Následně byl stěžovatel předvolán k ústnímu projednání přestupku na den 11. 1. 2012, a toto předvolání převzala jeho zmocněnkyně dne 20. 12. 2011; stěžovateli bylo předvolání doručeno dne 28. 12. 2011. Podáním daným k poštovní přepravě dne 6. 1. 2012 (pátek) a doručeným dne 9. 1. 2012 se stěžovatel omluvil z ústního jednání z důvodů „doložených v příloze“ a podal stížnost proti tomu, že nebyl náležitě vyrozuměn o tom, jak bylo naloženo s jeho žádostí o postoupení věci, o čemž byl zpraven jen v rámci předvolání. K omluvě bylo přiloženo rozhodnutí o stěžovatelově dočasné pracovní neschopnosti ze dne 4. 1. 2012, B 2530864, podle něhož byl od téhož dne práce neschopen; údaj o povolených vycházkách nebyl vyplněn ani proškrtnut. Jako přesná adresa místa pobytu v době pracovní neschopnosti byla opět uvedena adresa R. 19, B. Předvoláním ze dne 11. 1. 2012 byl stěžovatel předvolán k ústnímu projednání přestupku na den 31. 1. 2012; toto předvolání bylo zmocněnkyni doručeno dne 19. 1. 2012 a stěžovateli dne 24. 1. 2012. (Dne 30. 1. 2012 bylo zmocněnkyni stěžovatele doručeno rozhodnutí o zamítnutí stížnosti na způsob vyřízení žádosti o postoupení věci.) Omluvou podanou k poštovní přepravě dne 27. 1. 2012 (pátek) a doručenou dne 30. 1. 2012 se stěžovatel omluvil z jednání nařízeného na den 31. 1. 2012 s tím, že jeho pracovní neschopnost stále trvá, přičemž přiložil kopii téhož rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti ze dne 4. 1. 2012 B 2530864, bez vyznačení kontrol či jiných dodatečných údajů.

[18] Předvoláním ze dne 31. 1. 2012 byl stěžovatel předvolán k ústnímu projednání přestupku na den 20. 2. 2012. Toto předvolání bylo doručeno zmocněnkyni stěžovatele dne 13. 2. 2012 a stěžovateli dne 14. 2. 2012. Omluvou podanou k poštovní přepravě dne 17. 2. 2012 (opět v pátek) a doručenou dne 20. 2. 2012 se stěžovatel opět omluvil z jednání ze zdravotních důvodů, které měly být doloženy v příloze, kde však byla stejná kopie rozhodnutí o pracovní neschopnosti ze dne 4. 1. 2012, která neobsahovala žádné dodatečné údaje oproti předchozím listinám. Správní orgán prvního stupně věc projednal a rozhodl v nepřítomnosti stěžovatele dne 20. 2. 2012. Ve správním spise je založeno potvrzení, podle něhož ještě dne 29. 2. 2012 měla trvat pracovní neschopnost stěžovatele. Opět bylo doloženo i potvrzení o pracovní neschopnosti ze dne 4. 1. 2012 B 2530864, kde opět není vyznačen údaj o provedených kontrolách. Dále ze spisu plyne, že předvolání ze dne 11. 1. 2012 stěžovatel nepřevzal na adrese R. 19 B., ale bylo dosláno na jinou adresu. Ani předvolání ze dne 31. 1. 2012 stěžovatel na této adrese osobně nepřevzal v den doručení. Přitom šlo o adresu, kterou uváděl jak v podáních adresovaných správnímu orgánu, tak v potvrzení o pracovní neschopnosti jako přesné místo pobytu v době pracovní neschopnosti. Na této adrese stěžovatel ani nepřevzal rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, ale i toto rozhodnutí bylo dosíláno.

[19] Podle § 74 odst. 1 zákona o přestupcích, ve znění účinném ke dni vydání rozhodnutí žalovaného [o] přestupku koná správní orgán v prvním stupni ústní jednání. V nepřítomnosti obviněného z přestupku lze věc projednat jen tehdy, jestliže odmítne, ač byl řádně předvolán, se k projednání dostavit nebo se nedostaví bez náležité omluvy nebo důležitého důvodu. V projednávané věci nebylo činěno sporným, že stěžovatel byl řádně k jednání předvolán, a že byl poučen o následcích pro případ, že by se k jednání nedostavil.

pokračování

Zpochybněn ani nebyl důvod omluvy. Stěžovatel však má za to, že jeho omluva splňovala požadavky zákona a projednání v jeho nepřítomnosti nebylo možné.

[20] Námitky stěžovatele jsou liché. Správní orgán prvního stupně považoval omluvy stěžovatele za účelové, což dovodil z toho, že stěžovatel se ze všech nařízených termínů ústního projednání přestupku omluvil ze zdravotních důvodů, a to těsně před jednáním, kdy poslední tři omluvy jsou doloženy stejným potvrzením o dočasné pracovní neschopnosti, které bylo poprvé přiloženo v originále a následně ve dvou případech v kopii (srov. str. 3 rozhodnutí orgánu prvního stupně), jinak však není mezi kopiemi rozdíl (například vyplněním údaje o lékařské kontrole). Dále se správní orgán pozastavil nad tím, že stěžovatel (osobně) nepřebíral poštu na adrese pobytu, kterou uvedl v doloženém potvrzení o pracovní neschopnosti. Z těchto důvodů nepovažoval poslední omluvu stěžovatele za věrohodné doložení překážky účasti na ústním jednání, přičemž z faktu, že se stěžovatel opakovaně omlouval vždy těsně před jednáním, dovodil účelovost omluv, jejichž cílem je dosažení prekluze přestupku. S tímto posouzením se ztotožnil ve svém rozhodnutí i žalovaný (srov. str. 4 odst. 2 jeho rozhodnutí), který podtrhl důležitost trvání na tom, aby omluvy byly náležité, odkazem na roční prekluzivní lhůtu, v níž musí být přestupek projednán (§ 20 odst. 1 zákona o přestupcích), a upozornil, že i podle výkladu Nejvyššího správního soudu je hodnocení toho, zda je omluva náležitá, prováděno správním orgánem i s ohledem na dosavadní průběh řízení a proto i důvod, který byl shledán dostatečným pro přeložení (odročení) prvního ústního jednání, nemusí být dostatečným pro jeho další přeložení (rozsudek ze dne 12. 3. 2009, č. j. 7 As 9/2009 - 66). Pokud za této situace krajský soud dospěl k závěru, že omluvy stěžovatele byly posouzeny v souladu s ust. § 74 odst. 1 zákona o přestupcích, nedopustil se nesprávného právního posouzení, neboť zákonný znak „náležitá omluva“, byl vyložen způsobem, k němuž nemá Nejvyšší správní soud z hlediska rámce vymezeného pro své rozhodování výhrady.

[21] Stěžovatel namítal, že podle citovaného rozsudku ze dne 12. 3. 2009, č. j. 7 As 9/2009 - 66, bylo třeba pochybnosti o omluvě odstranit dokazováním, avšak takové pochybnosti zde podle názoru Nejvyššího správního soudu nebyly. Žalovaný přihlédl k dosavadnímu průběhu řízení, obsahu listiny, jímž byly opakované omluvy doloženy (šlo o stejné potvrzení, které se v průběhu času neměnilo), jakož i k okolnostem, za nichž byly omluvy učiněny (omluvy byly odeslány tak, že správnímu orgánu byly doručeny vždy těsně před nařízeným jednáním, bez ohledu na to, jak dlouho před nařízeným jednáním bylo to které předvolání doručeno zmocněnkyni stěžovatele a stěžovateli). Žalovaný správně přihlédl i k dalším důkazním prostředkům obsaženým ve správním spise (dodejky). Pokud za tohoto stavu nepovažoval soud za nutné doplňovat dokazování, nezatížil své rozhodnutí nezákonností či libovůlí. Nešlo ani o situaci, kdy by bylo vydáno rozhodnutí bez nařízeného jednání v situaci, v níž by správní orgán dodatečně označil za nedůvodné dosavadní stěžovatelovy omluvy (srovnej opačnou situaci popsanou v rozsudku zdejšího soudu ze dne 30. 5. 2008, č. j. 2 As 16/2008 - 45). Krajský soud měl pro svůj závěr dostatečné podklady (viz argumentace uvedená výše v bodě [20]). Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 30. 4. 2001, sp. zn. 20 Cdo 2056/2000 se týká předpokladů vydání rozsudku pro uznání [§ 153b o. s. ř.]; nyní však byla věc projednána meritorně. Krajský soud přílehavě odkázal na rozsudek zdejšího soudu ze dne 10. 10. 2012, č. j. 1 As 116/2012 - 25, kdy rovněž šlo o situaci, kde omluva nebyla odeslána bezodkladně po tvrzeném zjištění překážky účasti. Přílehavý je i jeho závěr přihlížející k plynutí prekluzivní lhůty, která se blížila ke své polovině, neboť se musí zohledňovat i dvojstupňovost tohoto řízení. Zbývá dodat, že

stěžovatel se mýlí, pokud úvahy o dosílání předvolání k jednání přiřazuje k závěru o obstrukčním jednání (viz bod [5]); tyto úvahy byly vedeny ve vztahu k věrohodnosti omluvy; stejně tak mu není přičítána k tíži volba zmocněnce, jen je poukázáno, že ani takové doručování nevedlo k pružné komunikaci ze strany stěžovatele.

[22] Zdejší soud proto uzavírá, že krajský soud se při posuzování dodržení podmínek ustanovení § 74 odst. 1 zákona o přestupcích nedopustil nesprávného právního posouzení a projednání věci bez přítomnosti stěžovatele nelze hodnotit jako odnětí práva stěžovateli na řádné projednání věci ve smyslu čl. 36 odst. 1 a čl. 38 odst. 2 Listiny.

[23] Tvrzenou vadu řízení před správním orgánem stěžovatel dovozoval z toho, že nebyl proveden výsledek zasahujících policistů, přičemž jejich úřední záznam neobstojí. Stěžovatel totiž tvrdil, že nebyl řidičem předmětného vozidla (tuto námitku poprvé vznesl v odvolání), ačkoli již dne 3. 11. 2011 osobně převzal oznámení o zahájení správního řízení, v němž bylo sděleno, že je podezřelý, že se jako řidič dopustil předmětného přestupku (viz výše bod [1]). Ze správního spisu, jakož i z rozhodnutí správních orgánů plyne (viz i str. 12 rozsudku Krajského soudu), že dne 11. 9. 2011 policejní hlídka vypsala ručně předtištěný formulář Oznámení přestupku proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu, z něhož vyplynulo, že žalobce D. B., nar. X, bytem B. – B., R. 1255/19, (uvedeno dále číslo průkazu totožnosti, řidičský průkaz evidenční číslo), kdy bylo uvedeno, že dne 11. 9. v 16:17 hod bylo hlídkou ve složení nstržm. K. a nstržm. H. předepsaným a bezpečným způsobem zastaveno vozidlo tov. zn. Mercedes Benz, rz. X, které řídil řidič D. BX na dálnici č. I v km 119 ve směru jízdy na Brno v k.o. Rytířsko. Důvodem zastavení tohoto vozidla bylo to, že uvedenému řidiči byla naměřena služebním zařízením PolCam rychlost 196 km/h, po odečtení tolerance byla výsledná rychlost 190 km/h. Na výše uvedené komunikaci je rychlostní limit 130 km/h. Dále uvedeno, že hlídka D526 měla měřené vozidlo neustále na dohled, tudíž není pochyb, že by došlo k záměně vozidla. Řidič byl vyzván k předložení dokladů potřebných pro provoz a řízení motorového vozidla, toto udělal. Kontrolou vozidla nebyly zjištěny žádné nedostatky. Následně bylo řidiči D. B. sděleno, čeho se dopustil. Byl mu řádně vysvětlen postup ve věci. Jelikož se jedná o překročení rychlosti mimo obec o 50 km/h a více, tento přestupek nelze s ohledem na uvedené řešit blokovou pokutou, tudíž bylo s řidičem D. B. sepsáno oznámení přestupku proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu. Uvedeno, že D. B. je podezřelý z porušení ust. § 18 odst. 3 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů a ze spáchání přestupku podle § 125 c) odst. 1 písm. f), bod 2, zákona č. 361/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů. V kolonce vyjádření přestupce k okolnostem, které jsou mu kladeny za vinu, je tato kolonka vyškrtnutá a stejně tak u podpisu přestupce, tedy není tam podpis přestupce, pouze podpis policisty K. a svědka nstržm. H.. Dále na CD je přiložena fotodokumentace k uvedenému přestupkovému jednání, dále výpis z evidenční karty řidiče D. B., a ověřovací list silničního rychloměru PolCam PC 2006 v č. 1255 PL/2008. Ověřovací list má č. 237/10, datum vystavení je 12. 11. 2010, když vyplývá, kdo tohoto dne provedl ověření s tím, že konec platnosti ověření je 11. 11. 2011.

[24] Ze správního spisu a vydaných správních rozhodnutí dále plyne, že správní orgány své rozhodnutí vedle oznámení o přestupku ze dne 11. 9. 2011 opřely též o oznámení věci k projednání ze dne 26. 9. 2011, kde policisté uvedli, že předmětné vozidlo měli neustále na dohled. Podstatné je, že s tímto závěrem koresponduje rovněž videozáznam pořízený

pokračování

z vozidla Policie ČR, který dokumentuje průběh přestupkového jednání, mj. se zřetelně patrnými údaji o rychlosti předmětného vozidla, o jeho registrační značce, jakož i o průběhu aktuální polohy vozidla dle GPS. Závěr o skutkovém stavu se neopíral jen o úřední záznamy (srov. opačnou situaci v rozsudku zdejšího soudu ze dne 22. 1. 2009, č. j. 1 As 96/2008 - 115). Nepovažoval-li správní orgán prvního stupně za této situace za nutné shromažďovat další důkazní prostředky k dalšímu prověřování totožnosti přestupce, která již byla určena, neporušil povinnost zjistit skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti (§ 3 správního řádu), neboť pochybnosti zde nebyly. Nejvyšší správní soud považuje za nevěrohodné vysvětlení stěžovatele, že za situace, kdy dle svého tvrzení nebyl řidičem předmětného vozidla, nepovažoval za relevantní vyjádřit se na předepsaný tiskopis, neboť není osobou znalou práva. V kontextu situace, kdy policisté zastaví na dálnici vozidlo a poté o tom sepisují záznam, je nepochybné, že tento úkon činí směrem k řidiči takto zastaveného vozidla, kdy úkon činí úřední osoby, mj. postihující překročení zákona. I osoba neznalá práva se v této situaci může snadno dovítit, že pokud ve skutečnosti s řízením zastaveného vozidla nemá nic společného, je vhodné to policistům zřetelně sdělit a trvat na zaznamenání takové skutečnosti.

[25] Stěžovatel v této souvislosti namítal (bod [7]), že bylo možno ověřit i správnost měření, jakož i materiální stránku stíhaného jednání (zda byl na dálnici provoz či nikoli, zda tedy bylo alespoň předpokládáno riziko, že by stěžovatel mohl někoho svým jednáním ohrozit či omezit). Avšak i tyto skutečnosti jsou patrné z ověřovacího listu měřidla vyhotoveným Autorizovaným měřícím střediskem, jakož i z přiloženého videozáznamu (předmětné vozidlo opakovaně předjíždí několik dalších vozidel, přičemž je průběžně zaznamenávána aktuální rychlost a aktuální přesná GPS poloha).

[26] Stěžovatel dále namítal, že krajský soud nezhojil nepřezkoumatelnost správních rozhodnutí spočívající v nedostatečném vymezení subjektivní stránky přestupku, tedy znaku zavinění (bod [8]). S tímto závěrem zdejší soud nesouhlasí. Žalovaný se této otázky věnuje na straně 5 svého rozhodnutí, kde konstatuje, že v odůvodnění prvostupňového rozhodnutí je srozumitelně uvedeno, co jej vedlo k závěru o vině a z jakých důkazními prostředků vycházel. Stěžovatel byl dostatečně ztotožněn jako řidič vozidla v době přestupkového jednání. I když pro závěr o vině předmětným jednáním postačí zavinění z nedbalosti, přestupek byl spáchán úmyslně, což je dle žalovaného vyvoditelné z podkladů správního rozhodnutí. V rozhodnutí správního orgánu prvního stupně je uvedeno, že stěžovatel se dopustil přestupku tím, že při řízení vozidla překročil nejvyšší dovolenou rychlost 130 km/h o 60 km/h (§ 125c odst. 1 písm. f) bod 2) zákona o silničním provozu]; šlo tedy o překročení maximální dovolené rychlosti o 46 %. Pokud tedy krajský soud konstatoval, že z rozhodnutí správních orgánů plyne, že stěžovatel se tohoto jednání dopustil úmyslně [srov. ust. § 4 odst. 2 písm. b) zákona o přestupcích, na něž krajský soud výslovně odkazuje], je jeho závěr plně přezkoumatelný a srozumitelný, neboť obsah odůvodnění správních rozhodnutí, jakož i ze skutkové věty výroku o vině nevyvolává pochybnosti a rozpory. Žalovaný nepřekročil meze své přezkumné pravomoci, totožnost jednání popsaného ve skutkové větě výroku rozhodnutí správního orgánu I. stupně byla zachována, a v postupu krajského soudu nelze ani spatřovat libovůli. Soud se i žalovaný takto vypořádávali námitky stěžovatele, avšak obsah prvostupňového rozhodnutí byl jednoznačný i tak. Uvedený postup není v rozporu se závěry vyslovenými zdejším soudem v rozsudku ze dne 7. 8. 2008, č. j. 1 As 56/2008 - 55, či rozsudku ze dne 10. 1. 2013 č. j. 8 As 34/2012 - 35. Znak zavinění byla věnována odpovídající pečlivost. Krajský soud

v rámci své přezkumné pravomoci zřetelně uvedl, že přestupek byl spáchán úmyslně a rovněž uvedl, z čeho svůj závěr vyvozuje.

[27] K námitce přezkoumatelnosti materiální stránky přestupku Nejvyšší správní soud konstatuje, že podle § 2 odst. 1 zákona o přestupcích v sobě pojem přestupku spojuje jak naplnění formálních znaků, tak znaků materiálních. Jak však plyne z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 12. 2009, č. j. 5 As 104/2008 – 45, obecně platí, že při naplnění formálních znaků jednání, jež je zákonem označeno za přestupek, jsou v běžně se vyskytujících případech naplněny i znaky materiální, neboť již naplněním daných formálních znaků je ohrožen či porušen zájem společnosti. Aby tomu tak nebylo, musely by v daném případě existovat významné okolnosti či zvláštnosti případu, které takový závěr vylučovaly. Podle názoru zdejšího soudu tomu tak ve stěžovatelském případě nebylo. Překročení nejvyšší povolené rychlosti o více než 46 % při běžném denním dálničním provozu (viz důkazní videozáznam) je natolik významné, že samo o sobě porušuje společenský zájem na dodržování pravidel silničního provozu a na bezpečnosti tohoto provozu. Takto závažné porušování pravidel silničního provozu nelze tolerovat. Ani v této otázce tedy zdejší soud neshledal pochybení správních orgánů ani krajského soudu. Rovněž předestření myšlenkového procesu (srov. právní názor z rozsudku zdejšího soudu ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52), na základě něhož soud a předtím i žalovaný dospěli k závěru, že to byl právě stěžovatel, kdo se dopustil stíhaného protiprávního jednání, je patrné z odůvodnění napadených rozhodnutí, která i z tohoto pohledu splňují kritéria přezkoumatelnosti (kromě výše uvedených závěrů srov. str. 21 až 22 rozsudku krajského soudu, jakož i str. 5 rozhodnutí žalovaného či str. 3 odst. 3 až str. 4 odst. 2 rozhodnutí správního orgánu prvního stupně). Ani tato námitka stěžovatele důvodná není.

[28] Za nepřezkoumatelné označil stěžovatel i rozhodnutí o druhu a výměře sankce. Správní orgány podle něj nepřihlédly k závažnosti a okolnostem přestupku, k pohnutkám a osobě pachatele, přičemž „[d]ruh a výměra trestu uloženého podle § 12 odst. 1 přestupkového zákona, musí odpovídat závažnosti přestupku, která vyplývá zejména ze všech v zákoně demonstrativně uvedených kritérií. Uloží-li proto správní orgán sankci, aniž přihlédne ke způsobu spáchání přestupku, jeho následkům a okolnostem, za nichž byl spáchán, překročí tím zákonem stanovené meze správního uvážení, v důsledku čehož je jeho rozhodnutí nezákonné (§ 78 odst. 1 s. ř. s.)“ (rozsudek zdejšího soudu ze dne 13. 12. 2004, č. j. 7 As 43/2004 - 51 obdobně i rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 31. 1. 2008, č. j. 57 Ca 14/2007 - 81) Zde Nejvyšší správní soud uvádí, že podle § 12 odst. 1 zákona o přestupcích, „při určení druhu sankce a její výměry se přihlédne k závažnosti přestupku, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, k okolnostem, za nichž byl spáchán, k míře zavinění, k pohnutkám a k osobě pachatele“ Stěžovatel byl uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 2 zákona o silničním provozu. Za tento přestupek lze podle § 125c odst. 4 písm. d) uložit pokutu od 5.000 Kč do 10.000 Kč a trest zákazu činnosti v rozpětí od šesti měsíců do jednoho roku. Je zřejmé, že stěžovateli byla uložena pokuta mírně nad polovinou sazby a trest zákazu činnosti na samé spodní hranici zákonného rozpětí. Správní orgán I. stupně přitom v odůvodnění svého rozhodnutí výslovně přihlédl k závažnosti přestupku (místu a době spáchání přestupku) a konstatoval závažné porušení pravidel silničního provozu a narušení bezpečnosti ostatních účastníků tohoto provozu. Ve svých úvahách zohlednil i okolnosti, za nichž byl přestupek spáchán, a jeho následky, přičemž zohlednil i to, že nedošlo k újmě na zdraví nebo k majetkovým škodám. Přihlédl též k osobě pachatele, protože v řízení byl proveden důkaz listinou - výpisem z evidenční karty řidiče, z níž správní orgán I. stupně

pokračování

zjistil, že stěžovateli je evidován již jeden přestupek spočívající v překročení nejvyšší povolené rychlosti. Také zde je úvaha vedoucí správní orgán k uložení sankcí přezkoumatelná.

III. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[29] Na základě výše uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud po přezkoumání napadeného rozsudku Krajského soudu v Brně k závěru, že nebyl naplněn tvrzený důvod podání kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s., za použití ustanovení § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. Kasační stížnost proto není důvodná a Nejvyšší správní soud ji podle § 110 odst. 1 poslední věty s. ř. s. zamítl.

[30] O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl ve věci procesně úspěšný, proto nárok na náhradu nákladů řízení nemá; žalovanému náklady řízení podle obsahu soudního spisu nevznikly, proto mu Nejvyšší správní soud právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. února 2014

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu